

7. METSAÕIGUSNORMIDE EIRAMINE *VIOLATION OF FOREST PROTECTION LEGISLATION*

7.1 Metsarikkumised 2012. aastal

Violation of forest protection regulations in 2012

Ülevaade 2012. aasta metsarikkumistest on esitatud tabelis 7.1.1. Tabelis on statistilised kokkuvõtted keskkonnajärelevalve asutustes (Keskkonnainspeksioon koos Politsei- ja Piirivalveametiga) registreeritud metsarikkumistest ning sinna juurde on lisatud Politsei- ja Piirivalveameti andmed metsa- ja puiduvarguste kohta. Alates 1. septembrist 2011 menetleb Keskkonnainspeksioon peale keskkonnaalaste väärtegude ka keskkonnakuritegusid.

Tabelis esitatud rikkumiste arvu ja kahju summat ilmestavad keskkonnajärelevalve asutuste andmed metsa ja puidu vargustest ei ole omavahel võrreldavad. Keskkonnajärelevalve asutuste andmed hõlmavad metsaseaduse ja selle alusel antud määruste nõuete rikkumisi. Politsei andmetes on märgitud karistusseadustiku §199 rikkumised, mis metsa- ja puiduvarguse puhul tähendavad nii varga raiutud puude äraviimist kui ka vargust puidulaost. Keskkonnajärelevalve asutuste andmetes on tegemist metsaomanike ja metsavaraste ebaseaduslike raiete ja muude metsarikkumistega tekitatud keskkonnakahjuga. Politsei andmetes on aga varastatud või raiutud metsamaterjali maksumus, mis näitab omanikule tekitatud kahju.

2000.–2012. aastani on täheldatav metsarikkumistega keskkonnale tekitatud kahju ja ebaseaduslike raiete vähenemine. 2011. aastaga võrreldes on 2012. aastal registreeritud metsarikkumiste arv vähenenud 160-lt 133-le, trahvitud isikute arv 119-lt 94-le, trahvisumma 16 389 eurolt 11 388 eurole. Keskkonnakahju suurus on samuti vähenenud. 2011. aastal oli see 100 766 eurot ja 2012. aastal 80 230 eurot. Metsa- ja puiduvarguste arv on küll natuke vähenenud (108-lt 102-le), samas omanikele tekitatud kahju oluliselt suurenenud (103 297 eurolt 181 344 eurole). Kõige rohkem metsarikkumisi registreeriti 2012. aastal Ida-Virumaal (39). Maakondadest ainsana ei registreeritud 2012. aastal ühtegi rikkumist Saaremaal.

7.1.1 Metsaõigusnormide rikkumised 2012. aastal maakonniti ja kokku aastail 2000–2012

Violation of forest protection regulations in 2012 by counties and total for 2000–2012

Maakond County	Keskkonnajärelevalve asutuste andmed kokku <i>By the data of the environmental protection supervisory authorities</i>									Politsei andmetel <i>Police Department data</i>		
	Rikkumiste arv*	Ettekirjutuste arv	Trahvitud isikute arv	Trahvisumma kokku (EUR)	Kriminaalvastutusele võetud isikute arv	Keskkonnakahju		Ebaseaduslik raie		Metsa- ja puiduvargused		
	Number of offences*	Number of prescriptions	Number of persons fined	Total amount of fines (EUR)	Number of persons criminally convicted	Environmental damage		Illegal logging		Thefts of wood (from forest and log-yards)		
						asjade arv number of cases	kahjusumma (EUR) total damage (EUR)	arv number of offences	puidukogus amount (m ³)	registreeritud (tk) registered (number)	süüdlased teada (tk) person identified (number)	kahjusumma (EUR) indemnity (EUR)
Harju	7	0	5	772	0	3	49 419	3	117	8	1	16 762
Hiiu	3	0	3	1 040	0	0	0	0	0	0	0	0
Ida-Viru	39	0	37	2 256	0	5	6 554	2	0	25	5	21 202
Jõgeva	3	0	2	160	0	1	1 312	0	0	4	0	8 136
Järva	15	0	7	1 260	0	0	0	0	0	4	1	42 706
Lääne	2	0	1	160	0	0	0	0	0	3	0	3 345
Lääne-Viru	6	0	3	320	0	2	11 460	2	22	21	7	24 024
Põlva	11	0	4	315	0	2	1 395	0	0	7	2	21 425
Pärnu	16	0	6	860	0	0	0	0	0	3	1	3 652
Rapla	3	0	1	200	0	0	0	0	0	7	3	4 822
Saare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tartu	7	0	5	840	0	2	8 547	2	10	4	0	7 892
Valga	10	0	9	1 455	0	0	0	0	0	9	6	9 941
Viljandi	4	0	6	1 110	0	0	0	0	0	2	0	775
Võru	7	0	5	640	0	2	1 542	0	0	5	3	16 663
Kokku 2012	133	0	94	11 388	0	17	80 230	9	149	102	29	181 344
<i>Total</i>												
2011	160		119	16 389	1	21	100 766	22	1 502	108	28	103 297
2010	212		160	17 893	1	20	107 789	22	350	115	35	183 862
2009	156	5	124	16 740	6	22	84 934	10	530	125	36	79 214
2008	280	1	217	32 250	4	50	173 925	32	3 229	149	36	165 004
2007	303	4	242	33 988	30	51	124 592	43	1 363	118	35	106 482
2006	441	4	318	35 011	42	92	489 517	70	9 224	184	68	245 786
2005	761	9	565	75 138	115	170	1 241 799	136	26 782	335	174	843 872
2004	1 480	39	833	68 950	143	432	4 255 837	544	92 123	335	174	843 872
2003	1 761	30	956	86 081	91	486	4 750 429	689	112 001	487	147	1 825 940
2002	1 722	95	826	72 441	107	551	6 222 594	837	127 096	601	151	2 040 773
2001	1 975	165	884	53 990	316	867	6 788 279	1 089	141 405	934	305	2 959 221
2000	2 267	63	884	53 138	352	1 394	7 458 975	1 681	172 331	1 242	260	3 319 712

Allikas: Keskkonnainspeksioon, Politsei- ja Piirivalveamet

Source: Environmental Inspectorate, Police and Border Guard Board

* metsarikkumiste hulka ei ole arvatud metsa tulekaitse rikkumisi

7.2 Ebaseaduslik metsaraie

Illegal logging

Ebaseaduslik raie on metsaseaduse nõudeid eirates tehtud raie, millega kaasneb keskkonnakahju. Alates 2002. aastast koondab infot ebaseaduslike raiete kohta Keskkonnainspeksioon, kes sellest ajast alates hindab ka ebaseaduslikult raiutud puidu koguse ja määrab raietega tekitatud keskkonnakahju. Tabelist 7.2.1 ilmneb, et 2012. aastal registreeriti 9 ebaseadusliku raie juhtumit, mille käigus raiuti 149 m³ puitu ja tekitati keskkonnakahju 69 809 euro ulatuses. 2011. aastal oli juhtumite arv 22, ebaseaduslikult raiutud puidu kogus 1502 m³ ja keskkonnale tekitatud kahju 100 766 eurot.

Ebaseadusliku raie osatähtsus moodustab kogu raiest 0,001%.

Keskkonnainspeksiooni andmed ebaseaduslike raiete jagunemise kohta nende toimepanijate järgi on esitatud tabelis 7.2.1, kus on välja toodud andmed ebaseaduslike raiete arvu, raiutud puidukoguste ja keskkonnakahju kohta. Keskkonnainspeksiooni õiguserikkumiste andmekogu arendamisel tehtud ümberkorralduste käigus loobuti ebaseaduslike raiete kui suhteliselt väikesearvulise rikkumistega valdkonna alamvaldkondadesse jaotamisest ja seetõttu alates 1. jaanuarist 2008 arvestust ebaseaduslike raiete jagunemisest toimepanijate kaupa enam ei peeta.

Ebaseaduslikest raietest teostati 3 Harjumaal (117 m³), 2 Ida-Virumaal, 2 Lääne-Virumaal (22 m³) ja 2 Tartumaal (10 m³).

7.2.1 Ebaseaduslikud raied aastatel 2001–2012

Illegal logging in 2001–2012

Aasta Year	Näitaja Indicator	Kokku Total	Toimepanijad Offenders			
			omanik owner	subjekt/erastaja subject of restitution/ privatization	varas/teadmata thief/unknown	omaniku esindaja agent of owner
2001*	arv number of offences	1 010	217	42	751	
	puidukogus amount of timber (m ³)	135 487	62 874	4 028	68 585	
	keskkonnakahju environmental damage (EUR)	6 762 385	3 502 564	143 923	3 115 898	
2002	arv number of offences	837	224	35	578	
	puidukogus amount of timber (m ³)	127 096	58 054	3 820	65 222	
	keskkonnakahju environmental damage (EUR)	6 220 364	3 757 589	84 699	2 378 076	
2003	arv number of offences	689	230	25	434	
	puidukogus amount of timber (m ³)	112 001	54 626	1 142	56 233	
	keskkonnakahju environmental damage (EUR)	4 747 818	3 295 620	43 273	1 408 925	
2004	arv number of offences	544	255	16	273	
	puidukogus amount of timber (m ³)	92 123	49 873	1 447	40 803	
	keskkonnakahju environmental damage (EUR)	4 250 685	2 512 523	56 232	1 681 930	
2005	arv number of offences	136	73	1	62	
	puidukogus amount of timber (m ³)	26 782	19 965	7	6 810	
	keskkonnakahju environmental damage (EUR)	1 094 354	866 943	771	226 641	
2006	arv number of offences	70	20	5	27	18
	puidukogus amount of timber (m ³)	9 224	3 863	124	3 778	1 459
	keskkonnakahju environmental damage (EUR)	425 643	219 359	3 991	136 537	1 028 860
2007	arv number of offences	43	19	1	12	11
	puidukogus amount of timber (m ³)	1 363	908	19	203	233
	keskkonnakahju environmental damage (EUR)	96 009	58 457	3 515	28 415	87 968
2008	arv number of offences	32	**	**	**	**
	puidukogus amount of timber (m ³)	3 229	**	**	**	**
	keskkonnakahju environmental damage (EUR)	153 672	**	**	**	**
2009	arv number of offences	10	**	**	**	**
	puidukogus amount of timber (m ³)	530	**	**	**	**
	keskkonnakahju environmental damage (EUR)	21 406	**	**	**	**
2010	arv number of offences	22	**	**	**	**
	puidukogus amount of timber (m ³)	350	**	**	**	**
	keskkonnakahju environmental damage (EUR)	74 765	**	**	**	**
2011	arv number of offences	22	**	**	**	**
	puidukogus amount of timber (m ³)	1 502	**	**	**	**
	keskkonnakahju environmental damage (EUR)	100 766	**	**	**	**
2012	arv number of offences	9	**	**	**	**
	puidukogus amount of timber (m ³)	149	**	**	**	**
	keskkonnakahju environmental damage (EUR)	69 809	**	**	**	**

Allikas: Keskkonnainspeksioon

Source: Environmental Inspectorate

* 2001. aasta kohta on vaid Keskkonnainspeksiooni andmed ebaseaduslike raiete jagunemisest toimepanijate järgi.

Teiste järelevalve asutuste (politsei, kohalikul omavalitsused) kohta neid andmeid ei ole, mistõttu käesolevas tabelis esitatud 2001. aasta koondandmed ei lähe kokku eelmises tabelis toodud ebaseaduslike raiete andmetega.

2002. aastast teostab ainsana Keskkonnainspeksioon järelevalvet ebaseaduslike raiete üle ja peab ka vastavat arvestust.

Data for year 2001 include Environmental Inspectorate's data (data of Police Department is not included)

** Alates 1.01.2008 arvestust toimepanijate lõikes enam ei peeta

Since 1.01.2008 records by type of offenders were not registered

7.3 Muud metsarikkumised

Other forest violations

Andmed muude metsarikkumiste kohta pärinevad Keskkonnainspeksiooni õigusrikkumiste andmekogust. Valdkonniti neid kokku liites on tulemus suurem kui tabelis 7.1.1 toodud rikkumiste arv. Põhjus on selles, et osade juhtumite puhul on samal ajal rikutud mitut sätet (näiteks metsateatiseta raie korral oli lubatust rohkem kahjustatud raielangi pinnast). Muudest metsarikkumistest moodustasid 2012. aastal 45% kasvava metsa ja metsamaterjaliga sooritatavate tehingute eeskirja rikkumised, 35% metsateatise esitamise nõuete rikkumised, 17% metsakaitse nõuete rikkumised ja 2% metsamaterjali veo eeskirja rikkumised (tabel 7.3.1).

Suur osa metsamaterjali veo ja tehingutega seotud rikkumistest on põhjustatud vajalike dokumentide puudulikkusest (täitmata andmelahtid veoselehtedel ja metsamaterjali üleandmise-vastuvõtmise aktidel).

7.3.1 Muud metsarikkumised aastail 2004–2012

Other violations of forest protection regulations in 2004–2012

Aasta Year	Metsateatise esitamise korra nõuded <i>Forest notification regulations</i>		Metsamaterjali vedu <i>Timber transport</i>		Tehingud kasvava metsa ja raieõigusega <i>Transactions of growing stock and cutting rights</i>		Metsakaitse nõuded* <i>Forest protection regulations</i>		Kokku <i>Total</i>
	Arv <i>Number</i>	Osakaal <i>Share (%)</i>	Arv <i>Number</i>	Osakaal <i>Share (%)</i>	Arv <i>Number</i>	Osakaal <i>Share (%)</i>	Arv <i>Number</i>	Osakaal <i>Share (%)</i>	Arv <i>Number</i>
	2004	194	20	146	15	388	40	243	25
2005	103	16	59	9	230	35	259	40	651
2006	121	30	27	7	108	27	145	36	401
2007	82	28	16	6	76	26	116	40	290
2008	72	23	9	3	84	26	155	48	320
2009	46	25	9	5	58	31	73	39	186
2010	73	26	13	5	68	24	124	45	278
2011	35	21	4	2	97	57	34	20	170
2012	47	35	3	2	60	45	23	17	133

* sh metsa tulekaitse rikkumised *violations of forest fire protection are included*

Allikas: Keskkonnainspeksioon

Source: Environmental Inspectorate